

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

11 iunie 2015 *

„Trimitere preliminară — Spațiul de libertate, securitate și justiție — Directiva 2008/115/CE —
Returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală — Articolul 7 alineatul (4) —
Noțiunea «risc pentru ordinea publică» — Condiții în care statele membre pot să nu acorde un termen
pentru plecarea voluntară sau pot să acorde o perioadă mai scurtă de șapte zile”

În cauza C-554/13,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Raad van
State (Țările de Jos), prin decizia din 23 octombrie 2013, primită de Curte la 28 octombrie 2013, în
procedurile

Z. Zh.

împotriva

Staatssecretaris voor Veiligheid en Justitie

și

Staatssecretaris voor Veiligheid en Justitie

împotriva

I. O.,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul M. Ileșič, președinte de cameră, domnul A. Ó Caoimh (raportor), doamna
C. Toader și domnii E. Jarašiūnas și C. G. Fernlund, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 15 octombrie 2014,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru domnul Zh., de J. J. D. van Doleweerd, avocat;

* Limba de procedură: neerlandeza.

- pentru guvernul olandez, de M. Bulterman, de B. Koopman și de C. Schillemans, în calitate de agenți;
- pentru guvernul belgian, de C. Pochet, de M. Jacobs și de T. Materne, în calitate de agenți;
- pentru guvernul ceh, de M. Smolek și de J. Vláčil, în calitate de agenți;
- pentru guvernul elen, de M. Michelogiannaki, în calitate de agent;
- pentru guvernul francez, de D. Colas și de F.-X. Bréchet, în calitate de agenți;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, de K. Pawłowska și de M. Pawlicka, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de M. Condou-Durande și de G. Wils, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 12 februarie 2015,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 348, p. 98).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul a două litigii între, pe de o parte, domnul Zh., resortisant al unei țări terțe, și Minister voor Immigratie en Asiel (ministrul pentru imigrare și azil), căruia i-a succedat Staatssecretaris voor Veiligheid en Justitie (secretarul de stat pentru securitate și justiție) (denumiți în continuare, împreună, „Staatssecretaris”), și, pe de altă parte, între Staatssecretaris și domnul O., resortisant al unei țări terțe, cu privire la o serie de decizii privind refuzul de a acorda acestor resortisanți un termen pentru plecarea voluntară și obligarea lor să părăsească fără întârziere teritoriul Uniunii Europene.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 În considerentele (2), (6), (10), (11) și (24) ale Directivei 2008/115 se menționează:
 - „(2) Consiliul European de la Bruxelles din 4 și 5 noiembrie 2004 a recomandat instituirea unei politici eficiente de îndepărtare și returnare, bazată pe standarde comune, pentru ca persoanele în cauză să fie returnate într-o manieră umană și cu respectarea deplină a drepturilor lor fundamentale și a demnității lor.
- [...]
- (6) Statele membre ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru a asigura că încetarea situației de ședere ilegală a resortisanților țărilor terțe se efectuează printr-o procedură transparentă și echitabilă. În conformitate cu principiile generale ale dreptului UE, deciziile luate în temeiul prezentei directive ar trebui adoptate de la caz la caz și pe bază de criterii obiective, aceasta însemnând că ar trebui acordată atenție nu doar simplului fapt al șederii ilegale. Atunci când se

utilizează formulare standard pentru deciziile referitoare la returnare, respectiv decizii de returnare, și, dacă au fost emise, decizii privind interdicția de intrare și decizii de îndepărtare, statele membre ar trebui să respecte principiul respectiv și să se conformeze pe deplin dispozițiilor aplicabile din prezenta directivă.

[...]

- (10) În cazul în care nu există motive să se creadă că returnarea voluntară ar submina scopul unei proceduri de returnare, aceasta ar trebui să fie preferată returnării forțate și ar trebui acordată o perioadă de timp pentru plecarea voluntară. Ar trebui prevăzută o extindere a perioadei acordate pentru plecarea voluntară atunci când se apreciază că acest lucru este necesar din motive specifice ale unui caz individual. [...]
- (11) Ar trebui stabilit un set comun minim de garanții juridice cu privire la deciziile referitoare la returnare, care să garanteze protecția efectivă a intereselor persoanelor în cauză. [...]

[...]

- (24) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și se conformează principiilor recunoscute în special de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.”

4 Articolul 1 din Directiva 2008/115, intitulat „Obiectul”, prevede:

„Prezenta directivă stabilește standarde și proceduri comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, în conformitate cu drepturile fundamentale ca principii generale ale dreptului comunitar, precum și cu dreptul internațional, inclusiv obligațiile în materie de protecție a refugiaților și de drepturi ale omului.”

5 Articolul 2 alineatul (1) din această directivă prevede:

„Prezenta directivă se aplică resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru.”

6 Potrivit articolului 3 din directiva menționată:

„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

[...]

4. «decizie de returnare» înseamnă decizia sau orice alt act de natură administrativă sau judiciară prin care șederea unui resortisant al unei țări terțe este stabilită sau declarată ca fiind ilegală și prin care se impune sau se stabilește obligația de returnare;

[...]

8. «reîntoarcerea voluntară» înseamnă îndeplinirea obligației de returnare în termenul prevăzut în acest scop în decizia de returnare;

[...]”

- 7 Articolul 4 din aceeași directivă, intitulat „Dispoziții mai favorabile”, prevede la alineatul (3):

„Prezenta directivă nu aduce atingere dreptului statelor membre de a adopta sau de a menține dispoziții mai favorabile pentru persoanele cărora li se aplică prezenta directivă, cu condiția ca acestea să fie în conformitate cu prezenta directivă.”

- 8 Articolul 5 din Directiva 2008/115, intitulat „Principiul nereturnării, interesul superior al copilului, viața de familie și starea de sănătate”, prevede:

„La punerea în aplicare a prezentei directive, statele membre acordă atenția cuvenită:

- (a) intereselor superioare ale copilului;
- (b) vieții de familie;
- (c) stării de sănătate a resortisantului în cauză al unei țări terțe;

și respectă principiul nereturnării.”

- 9 Articolul 6 alineatele (1) și (2) din directiva menționată prevede:

„(1) Statele membre emit o decizie de returnare împotriva oricărui resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală pe teritoriul lor, fără a aduce atingere excepțiilor menționate la alineatele (2)-(5).

(2) Resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru și care posedă un permis de ședere valid sau o altă autorizație care conferă un drept de ședere, eliberate de un alt stat membru, li se cere să se întoarcă imediat pe teritoriul statului membru respectiv. În cazul nerespectării acestei cerințe de către resortisantul unei țări terțe sau în cazul în care plecarea imediată a resortisantului unei țări terțe este necesară din motive de ordine publică sau de securitate națională, se aplică alineatul (1).”

- 10 Articolul 7 din aceeași directivă prevede:

„(1) Decizia de returnare prevede un termen adecvat între șapte și treizeci de zile, pentru plecarea voluntară, fără a aduce atingere excepțiilor menționate la alineatele (2) și (4). Statele membre pot să prevadă în legislația națională că un astfel de termen este acordat numai pe baza unei cereri din partea resortisantului unei țări terțe. În acest caz, statele membre informează resortisanții în cauză ai țărilor terțe asupra posibilității prezentării unei astfel de cereri.

Perioada de timp prevăzută mai sus nu exclude posibilitatea ca resortisanții țărilor terțe respectivi să plece mai devreme.

(2) Statele membre prelungesc, atunci când este cazul, în mod adecvat termenul plecării voluntare, ținând seama de circumstanțele specifice fiecărui caz în parte, cum ar fi durata șederii, existența copiilor care frecventează școala și existența altor legături familiale și sociale.

(3) În cursul termenului pentru plecare voluntară pot fi impuse o serie de obligații în scopul de a evita riscul de sustragere, cum ar fi aceea de a se prezenta, la intervale de timp periodice, autorităților, de a depune o garanție financiară corespunzătoare, de a prezenta documente sau obligația de a rămâne într-un anumit loc.

(4) În cazul existenței unui risc de sustragere sau în cazul în care o cerere de permis de ședere a fost respinsă ca neîntemeiată în mod evident sau frauduloasă sau în cazul în care persoana în cauză prezintă un risc pentru ordinea publică, siguranța publică sau securitatea națională, statele membre pot să nu acorde un termen pentru plecarea voluntară sau pot să acorde o perioadă mai scurtă de șapte zile.”

Dreptul Țărilor de Jos

- 11 În temeiul articolului 12 alineatul 1 partea introductivă și litera d) din Legea din 2000 privind străinii (Vreemdelingenwet 2000), în versiunea aplicabilă faptelor din cauza principală (denumită în continuare „Legea privind străinii”), străinul care, la momentul sosirii sale, îndeplinea obligațiile care incumbă unei persoane la trecerea frontierei este autorizat să locuiască în Țările de Jos pentru o durată care urmează să fie stabilită printr-o măsură generală administrativă, cu condiția să nu prezinte un pericol pentru ordinea publică sau pentru securitatea națională.
- 12 Potrivit articolului 61 alineatul 1 din această lege, străinul care nu se află sau nu se mai află în situație de ședere legală trebuie să părăsească din proprie inițiativă Țările de Jos în termenul stabilit la articolul 62 din legea menționată.
- 13 Conform articolului 62 alineatul 1 din legea menționată, după adoptarea deciziei de returnare împotriva sa, străinul trebuie să părăsească din proprie inițiativă Țările de Jos în termen de patru săptămâni. Această dispoziție a fost adoptată în vederea transpunerii în dreptul olandez a articolului 7 alineatul (1) din Directiva 2008/115.
- 14 În temeiul articolului 62 alineatul 2 din aceeași lege, Staatssecretaris poate să scurteze termenul aplicabil unui străin menționat la alineatul 1 sau, prin derogare de la alineatul 1 al acestui articol, poate să decidă că un străin trebuie să părăsească imediat Țările de Jos, în cazul în care:
 - a. există un risc ca străinul să se sustragă supravegherii;
 - b. cererea străinului de acordare a unui permis de ședere sau de prelungire a duratei de validitate a unui permis de ședere a fost respinsă ca vădit neîntemeiată sau pentru motivul comunicării unor informații incorecte sau incomplete;
 - c. străinul prezintă un pericol pentru ordinea publică, pentru siguranța publică sau pentru securitatea națională.
- 15 Articolul 62 alineatul 2 din Legea privind străinii a fost adoptat în vederea transpunerii în dreptul olandez a articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115.
- 16 Potrivit articolului 62a alineatul 1 din Legea privind străinii, Staatssecretaris informează în scris străinul care nu este resortisant al Uniunii și care nu se mai află în situație de ședere legală în Țările de Jos cu privire la obligația de a părăsi din proprie inițiativă Țările de Jos, precum și cu privire la termenul în care trebuie să îndeplinească această obligație.
- 17 Începând de la 9 februarie 2012, la alineatul A3/3 din Circulara din anul 2000 privind străinii (Vreemdelingen-circulaire 2000, denumită în continuare „Circulara privind străinii”) se precizează că, în temeiul articolului 62 alineatul 2 din Legea privind străinii, termenul pentru plecare poate fi scurtat sau poate să nu fie acordat în cazul în care străinul prezintă un pericol pentru ordinea publică, pentru siguranța publică sau pentru securitatea națională. Potrivit acestui alineat A3/3, orice persoană suspectată sau condamnată în legătură cu săvârșirea unui act pedepsibil ca infracțiune în dreptul

național este calificată ca fiind un pericol pentru ordinea publică. Acceptarea unei tranzacții în legătură cu o infracțiune este de asemenea calificată drept pericol pentru ordinea publică. Suspiciunea trebuie să poată fi confirmată de către șeful corpului de poliție.

Litigiile principale și întrebările preliminare

Faptele referitoare la domnul Zh.

- 18 Domnul Zh., resortisant al unei țări terțe, a fost reținut la 8 iunie 2011 pe aeroportul din Schiphol (Țările de Jos), în timp ce se afla în tranzit către Canada, pentru motivul că acesta călătorea cu un document de călătorie fals. Prin hotărârea pronunțată de politierechter te Haarlem (judecător din cadrul Tribunalului de Poliție din Haarlem) la 21 iunie 2011, el a fost condamnat, în temeiul articolului 231 alineatul 2 din Codul penal al Țărilor de Jos (Wetboek van Strafrecht), la o pedeapsă privativă de libertate de două luni pentru deținerea unui document de călătorie despre a cărui falsificare avea cunoștință. Prin decizia din 4 august 2011, Staatssecretaris a emis un ordin prin care a dispus ca domnul Zh. să părăsească imediat teritoriul Uniunii Europene. La 5 august 2011, după executarea pedepsei privative de libertate, domnul Zh. a fost plasat în custodie publică în scopul îndepărtării, în temeiul articolului 59 alineatul 1 partea introductivă și litera a) din Legea privind străinii.
- 19 Prin decizia din 2 septembrie 2011, Staatsecretaris a respins contestația formulată de domnul Zh. împotriva deciziei de returnare din 4 august 2011, întemeindu-se pe faptul că infracțiunea săvârșită de acesta impunea refuzul de a-i acorda un termen pentru plecarea voluntară. Prin hotărârea din 8 noiembrie 2011, Rechtbank 's-Gravenhage (Tribunalul Districtual din Haga) a declarat neîntemeiată acțiunea formulată de persoana interesată împotriva acestei decizii.
- 20 Potrivit Rechtbank 's-Gravenhage, întrucât domnul Zh. locuia ilegal pe teritoriul unui stat membru și nu avea nicio legătură cu un cetățean al Uniunii, fiind, în plus, condamnat la o pedeapsă privativă de libertate de două luni pentru deținerea unui document de călătorie despre a cărui falsificare avea cunoștință, Staatsecretaris a putut să considere că persoana interesată prezenta un risc pentru ordinea publică în sensul articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115. Deși Rechtbank 's-Gravenhage a precizat că o asemenea constatare nu era de natură să îl scutească pe Staatssecretaris de obligația de a expune motivele pentru care domnului Zh. nu îi fusese acordat niciun termen pentru plecarea voluntară, aceeași instanță a considerat totuși că împrejurările invocate de acesta din urmă nu constituiau un motiv pentru ca Staatssecretaris să deroge de la principiul potrivit căruia nu se acordă un termen pentru plecarea voluntară în cazul în care există un pericol pentru ordinea publică.
- 21 Domnul Zh. a formulat apel împotriva hotărârii pronunțate de Rechtbank 's-Gravenhage la Raad van State (Consiliul de Stat).
- 22 Întrucât domnul Zh. a făcut obiectul îndepărtării, măsura de reținere în custodie publică a fost ridicată la 14 decembrie 2011.

Faptele referitoare la domnul O.

- 23 Domnul O., resortisant al unei țări terțe, a intrat în Țările de Jos la 16 ianuarie 2011 cu o viză pentru ședere pe termen scurt cu o durată de valabilitate de 21 de zile. La 23 noiembrie 2011, domnul O. a fost reținut în temeiul articolului 300 alineatul 1 și al articolului 304 alineatul 1 din Codul penal olandez, pentru motivul că era suspectat de rele tratamente aplicate unei femei în sfera privată. Prin decizia din 24 noiembrie 2011, Staatssecretaris a dispus ca domnul O. să părăsească imediat teritoriul Uniunii. În aceeași zi, persoana interesată a fost plasată în custodie publică.

- 24 Prin decizia din 17 ianuarie 2012, Staatssecretaris a respins ca inadmisibilă, cu titlu principal, și ca nefondată, cu titlu subsidiar, contestația formulată de domnul O. împotriva deciziei din 24 noiembrie 2011. Staatssecretaris s-a întemeiat pe faptul că domnul O. fusese interpelat la 23 noiembrie 2011 în temeiul articolului 300 alineatul 1 și al articolului 304 alineatul 1 din Codul penal olandez, pentru motivul că era suspectat de rele tratamente aplicate unei femei în sfera privată. Staatssecretaris a considerat astfel că domnul O. prezenta un risc pentru ordinea publică în sensul articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 și că, pentru acest motiv, nu putea să i se acorde niciun termen pentru plecarea voluntară.
- 25 Prin ordonanța din 1 februarie 2012, voorzieningenrechter van de Rechtbank 's-Gravenhage (judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii din cadrul Tribunalului Districtual din Haga) a declarat întemeiată acțiunea formulată de domnul O. împotriva deciziei adoptate de Staatssecretaris la 17 ianuarie 2012, a anulat această decizie și a solicitat Staatssecretaris să adopte o nouă decizie, luând în considerare cele statuate în această ordonanță. În special, instanța menționată a considerat în primul rând că domnul O. justifica un interes în obținerea unei decizii privind contestația pe care o formulase și că Staatssecretaris declarase în mod eronat ca inadmisibilă această contestație. În al doilea rând, instanța amintită a constatat că nu existau directive generale privind scurtarea termenului pentru plecarea voluntară în interesul ordinii publice și că Staatssecretaris nu a motivat suficient rațiunea pentru care domnul O. reprezenta un pericol pentru ordinea publică. Astfel, potrivit aceleiași instanțe, procesul-verbal în care se preciza în esență că domnul O. fusese interpelat pentru motivul săvârșirii faptei de rele tratamente era insuficient pentru a dovedi că ordinea publică justifica refuzul acordării unui termen pentru plecarea voluntară. În această privință, Rechtbank 's-Gravenhage a luat de asemenea în considerare faptul că Staatssecretaris nu dispunea de niciun înscris care să susțină săvârșirea faptei de rele tratamente imputate domnului O.
- 26 Staatssecretaris a formulat apel la Raad van State împotriva acestei ordonanțe pronunțate de voorzieningenrechter van de Rechtbank 's-Gravenhage.
- 27 Întrucât domnul O. a făcut obiectul îndepărtării, măsura de reținere în custodie publică care îl privea a fost ridicată la 23 februarie 2012.

Întrebările preliminare

- 28 Instanța de trimitere a conexat litigiile referitoare la domnii Zh. și O. în ședința care s-a desfășurat în fața sa la 10 iulie 2013.
- 29 Instanța menționată subliniază că Directiva 2008/115 nu conține nicio definiție a noțiunii „risc pentru ordinea publică” care figurează la articolul 7 alineatul (4) din această directivă și adaugă că geneza respectivei noțiuni nu oferă nicio indicație privind domeniul de aplicare al acesteia. Instanța arată că, întrucât dispoziția menționată nu cuprinde, în plus, nicio trimitere expresă la dreptul statelor membre, noțiunea în cauză ar trebui să primească, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții (a se vedea printre altele Hotărârea Ekro, 327/82, EU:C:1984:11, punctul 11, și Hotărârea Brouwer, C-355/11, EU:C:2012:353, punctul 36), o interpretare autonomă și uniformă, în funcție de sensul obișnuit al acestei noțiuni în limbajul curent, ținând cont de contextul în care este utilizată și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte.
- 30 Din considerațiile care precedă, instanța de trimitere deduce că, contrar argumentelor invocate de Staatssecretaris, statelor membre nu li se permite să confere noțiunii „risc pentru ordinea publică”, prevăzută la articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115, un conținut în totalitate propriu, întemeiat exclusiv pe legislația națională.

- 31 Această instanță constată că, în temeiul articolului 27 alineatul (1) din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO L 158, p. 77, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56, rectificări în JO 2004, L 229, p. 35, și în JO 2005, L 197, p. 34), al articolului 6 alineatul (1) din Directiva 2003/109/CE a Consiliului din 25 noiembrie 2003 privind statutul resortisanților țărilor terțe care sunt rezidenți pe termen lung (JO 2004, L 16, p. 44, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 225) și al articolului 6 alineatele (1) și (2) din Directiva 2003/86/CE a Consiliului din 22 septembrie 2003 privind dreptul la reîntregirea familiei (JO L 251, p. 12, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 164), un stat membru poate, pentru motive de ordine publică, să restrângă libertatea de circulație și de ședere a cetățenilor Uniunii și a membrilor lor de familie, să refuze acordarea statutului de rezident pe termen lung, să respingă cererea de intrare și de ședere a unuia dintre membrii familiei unui cetățean al Uniunii și să retragă permisul de ședere al unui membru al acestei familii sau să refuze să îl reînnoiască. Instanța menționată subliniază însă că noțiunea „motive de ordine publică” este interpretată diferit în fiecare dintre aceste directive, întrucât elementele de care un stat membru trebuie să țină seama în cadrul aprecierii acestei noțiuni variază.
- 32 Instanța de trimitere constată, în plus, că obiectivul, contextul și modul de redactare ale directivelor menționate se deosebesc în esență de obiectivul, de contextul și de modul de redactare ale Directivei 2008/115. Astfel, în timp ce Directivele 2004/38, 2003/109 și 2003/86 privesc șederea legală în cadrul Uniunii a cetățenilor săi și a membrilor familiei acestora, precum și a rezidenților pe termen lung și a membrilor familiei acestora, Directiva 2008/115 se referă la returnarea resortisanților țărilor terțe care se află în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru al Uniunii. Neacordarea unui termen pentru plecarea voluntară unor resortisanți ai țărilor terțe a căror ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru a fost deja demonstrată constituie, potrivit acestei instanțe, o măsură mai puțin restrictivă decât o decizie care are drept consecință refuzul, limitarea sau încetarea șederii legale pe teritoriul unui stat membru în temeiul Directivelor 2004/38, 2003/109 și 2003/86.
- 33 Instanța de trimitere consideră, așadar, că, ținând seama de diferențele substanțiale existente între aceste trei directive, pe de o parte, și Directiva 2008/115, pe de altă parte, interpretarea noțiunii de ordine publică în sensul Directivelor 2004/38, 2003/109 și 2003/86 nu ar trebui să servească ca bază pentru interpretarea noțiunii de ordine publică în sensul directivei în discuție în litigiul principal.
- 34 În special, această instanță consideră că noțiunea „risc pentru ordinea publică”, care figurează la articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115, poate fi interpretată mai larg decât noțiunea „motive de ordine publică”, care figurează în Directivele 2004/38, 2003/109 și 2003/86, ceea ce are drept consecință faptul că simpla suspiciune că un resortisant al unei țări terțe a săvârșit un act pedepsibil ca infracțiune în dreptul național ar fi suficientă pentru a dovedi că acest resortisant prezintă un „risc pentru ordinea publică” în sensul articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115. Totuși, ținând seama de îndoielile pe care le nutrește cu privire la acest aspect, instanța menționată solicită Curții să stabilească dacă această dispoziție trebuie să primească o asemenea interpretare sau dacă este necesară pronunțarea unei condamnări definitive împotriva persoanei vizate.
- 35 Instanța de trimitere solicită de asemenea să se stabilească circumstanțele, altele decât faptul că un resortisant al unei țări terțe este suspectat de săvârșirea unui act pedepsibil, calificat drept infracțiune în dreptul național, sau a făcut obiectul unei condamnări penale pentru un asemenea act, care trebuie să fie luate în considerare de autoritatea națională la aprecierea aspectului dacă acest resortisant prezintă un risc pentru ordinea publică în sensul articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115.
- 36 În această privință, instanța de trimitere precizează că, în cursul audierii din timpul reținerii sale în custodie publică în scopul îndepărtării, domnul Zh. a declarat că era în tranzit către Canada și că nu a avut niciodată intenția de a locui pe teritoriul Regatului Țărilor de Jos. În ceea ce îl privește pe domnul O., acesta ar fi susținut în cadrul acțiunii formulate că, în mod greșit, nu a fost efectuată o evaluare

comparativă individuală a intereselor aflate în joc în ceea ce privește problema existenței unui pericol pentru ordinea publică. Instanța menționată consideră că din Hotărârea El Dridi (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268), din Directiva 2008/115, precum și din Directivele 2003/109 și 2003/86 s-ar putea deduce eventual că statele membre trebuie să ia în considerare împrejurări precum natura și gravitatea actului pedepsibil ca infracțiune în dreptul național, timpul scurs de la săvârșirea acestui act și intenția persoanei interesate de a părăsi teritoriul Uniunii.

37 Potrivit acestei instanțe, soluționarea litigiilor cu care este sesizată depinde astfel de interpretarea articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115.

38 În aceste împrejurări, Raad van State a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Resortisantul unei țări terțe care se află în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru prezintă un risc pentru ordinea publică în sensul articolului 7 alineatul (4) din [Directiva 2008/115] numai pentru motivul că este suspectat de săvârșirea unei fapte care poate fi calificată drept infracțiune în dreptul național sau este necesar ca acesta să fi fost condamnat de o instanță penală pentru săvârșirea acestei fapte, iar, în acest caz, condamnarea trebuie să fi devenit definitivă?
- 2) În cadrul aprecierii aspectului dacă un resortisant al unei țări terțe care se află în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru prezintă un risc pentru ordinea publică în sensul articolului 7 alineatul (4) din [Directiva 2008/115], în afară de o suspiciune sau de o condamnare, mai joacă vreun rol și alte fapte și circumstanțe din cazul concret, precum gravitatea sau natura faptei săvârșite, care poate fi calificată drept infracțiune în dreptul național, desfășurarea în timp sau intenția persoanei în cauză?
- 3) Faptele și circumstanțele din cazul concret care prezintă importanță în cadrul aprecierii menționate în cadrul [cele de a doua întrebări] mai joacă vreun rol în ceea ce privește posibilitatea prevăzută la articolul 7 alineatul (4) din [Directiva 2008/115] de a alege între refuzul acordării unui termen pentru plecarea voluntară, pe de o parte, și acordarea unui termen pentru plecarea voluntară mai mic de șapte zile, pe de altă parte, în cazul în care persoana în cauză prezintă un risc pentru ordinea publică în sensul respectivului alineat (4)?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

39 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 trebuie interpretat în sensul că se opune unei practici naționale potrivit căreia un resortisant al unei țări terțe, care se află în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru, este considerat ca prezentând un risc pentru ordinea publică în sensul acestei dispoziții, numai pentru motivul că acest resortisant este suspectat de săvârșirea unui act pedepsibil, calificat drept infracțiune în dreptul național, sau a făcut obiectul unei condamnări penale pentru un asemenea act. Ea solicită în plus să se stabilească dacă, în cazul în care s-ar considera că este necesară o condamnare penală, aceasta trebuie să fi devenit definitivă.

40 În speță, din informațiile furnizate de guvernul olandez în ședință rezultă că, la data faptelor în discuție în litigiul principal, practica Staatssecretaris consta în a urma abordarea care, în prezent, este expusă în esență în Circulara privind străinii și care prevede, astfel cum decurge din cuprinsul punctului 17 din

prezenta hotărâre, că orice suspiciune confirmată de șeful corpului de poliție sau orice condamnare în legătură cu un act pedepsibil, calificat drept infracțiune în dreptul național, este considerată un pericol pentru ordinea publică.

- 41 Trebuie arătat de la bun început că noțiunea „risc pentru ordinea publică” nu figurează printre cele definite la articolul 3 din Directiva 2008/115 și nici nu este definită în alte dispoziții ale acestei directive.
- 42 Rezultă dintr-o jurisprudență constantă că determinarea semnificației și a sferei de aplicare a termenilor pentru care dreptul Uniunii nu oferă nicio definiție trebuie realizată în funcție de sensul lor obișnuit în limbajul curent, ținând cont de contextul în care sunt utilizați și de obiectivele urmărite de reglementarea din care fac parte. Atunci când acești termeni figurează într-o prevedere care constituie o derogare de la un principiu, ei trebuie înțeleși astfel încât dispoziția respectivă să poată fi interpretată în mod strict. În plus, preambulul unui act al Uniunii poate preciza conținutul acestuia (a se vedea în acest sens Hotărârea Wallentin-Hermann, C-549/07, EU:C:2008:771, punctul 17 și jurisprudența citată).
- 43 Astfel, este necesar să se arate mai întâi că, în capitolul II, intitulat „Încheierea șederii ilegale”, Directiva 2008/115 stabilește condițiile în care încetează situația de ședere ilegală a resortisanților țărilor terțe care se află pe teritoriul unui stat membru. Dispozițiile privind plecarea voluntară a acestor resortisanți, enunțate la articolul 7 din această directivă, urmează direct celor privind decizia de returnare, prevăzute la articolul 6.
- 44 Așa cum reiese din considerentul (10) al Directivei 2008/115, trebuie să se acorde prioritate, în afara excepțiilor, executării voluntare a obligației rezultate din această decizie de returnare, întrucât articolul 7 alineatul (1) din această directivă prevede că o astfel de decizie stabilește un termen adecvat, cuprins între șapte și treizeci de zile, pentru plecarea voluntară (a se vedea Hotărârea El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, punctul 36).
- 45 Potrivit articolului 7 alineatul (2) din Directiva 2008/115, statele membre prelungesc în mod adecvat termenul plecării voluntare, ținând seama de circumstanțele specifice fiecărui caz în parte, cum ar fi durata șederii, existența copiilor care frecventează școala și existența altor legături familiale și sociale.
- 46 Articolul 7 alineatul (4) din directiva menționată prevede că numai în cazul unor circumstanțe speciale, precum existența unui risc pentru ordinea publică, statele membre pot să acorde un termen pentru plecarea voluntară mai scurt de șapte zile sau chiar să nu acorde un astfel de termen (a se vedea în acest sens Hotărârea El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, punctul 37). Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 43 din concluzii, pentru a se putea prevala de derogarea prevăzută la această dispoziție ca urmare a existenței unui risc pentru ordinea publică, un stat membru trebuie să fie în măsură să demonstreze că persoana vizată constituie efectiv un asemenea risc.
- 47 Apoi, prevăzând că statele membre sunt, în principiu, obligate să acorde un termen pentru plecarea voluntară resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, articolul 7 din Directiva 2008/115 vizează în special să asigure respectarea drepturilor fundamentale ale acestor resortisanți cu ocazia punerii în aplicare a unei decizii de returnare adoptate în temeiul articolului 6 din această directivă. Astfel, conform articolului 79 alineatul (2) TFUE, obiectivul urmărit de directiva menționată, astfel cum decurge din considerentele (2) și (11) ale acesteia, este de a institui o politică eficientă de îndepărtare și de returnare întemeiată pe standarde și garanții juridice comune, pentru ca persoanele în cauză să fie returnate într-o manieră umană și cu respectarea deplină a drepturilor lor fundamentale și a demnității lor (a se vedea Hotărârea Mahdi, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, punctul 38).

- 48 Rezultă de aici că, deși, în principal, statele membre sunt libere să stabilească cerințele de ordine publică în conformitate cu nevoile lor naționale, care pot varia de la un stat membru la altul și de la o perioadă la alta, nu este mai puțin adevărat că, în contextul Uniunii și în special ca justificare a unei derogări de la o obligație concepută în scopul de a asigura respectarea drepturilor fundamentale ale resortisanților țărilor terțe cu ocazia îndepărtării lor din Uniune, aceste cerințe trebuie interpretate în mod strict, astfel încât sfera lor de aplicare să nu poată fi stabilită unilateral de fiecare stat membru fără exercitarea unui control din partea instituțiilor Uniunii (a se vedea prin analogie Hotărârea Gaydarov, C-430/10, EU:C:2011:749, punctul 32 și jurisprudența citată).
- 49 În sfârșit, potrivit considerentului (6) al Directivei 2008/115, statele membre ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru a asigura că încetarea situației de ședere ilegală a resortisanților țărilor terțe se efectuează printr-o procedură transparentă și echitabilă. Acest considerent precizează de asemenea că, în conformitate cu principiile generale ale dreptului Uniunii, deciziile luate în temeiul acestei directive ar trebui adoptate de la caz la caz și pe bază de criterii obiective, aceasta însemnând că ar trebui acordată atenție nu doar simplului fapt al șederii ilegale (a se vedea Hotărârea Mahdi, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, punctul 40). În special, astfel cum a statuat deja Curtea, respectarea principiului proporționalității trebuie să fie asigurată în cursul tuturor etapelor procedurii de returnare instituite prin directiva menționată, inclusiv în etapa referitoare la decizia de returnare în cadrul căreia statul membru în cauză trebuie să se pronunțe asupra acordării unui termen pentru plecarea voluntară în temeiul articolului 7 din aceeași directivă (a se vedea în acest sens Hotărârea El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:68, punctul 41).
- 50 Prin urmare, este necesar să se considere că un stat membru trebuie să aprecieze noțiunea „risc pentru ordinea publică”, în sensul articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115, de la caz la caz, pentru a verifica dacă comportamentul personal al resortisantului vizat al unei țări terțe constituie un risc real și actual pentru ordinea publică. Atunci când se întemeiază pe o practică generală sau pe o prezumție oarecare pentru a constata existența unui asemenea risc, fără a ține seama în mod corespunzător de comportamentul personal al resortisantului și de riscul pe care acest comportament îl reprezintă pentru ordinea publică, un stat membru nu respectă cerințele care decurg dintr-o examinare individuală a cazului în discuție și din principiul proporționalității. Rezultă de aici că împrejurarea că un resortisant al unei țări terțe este suspectat de săvârșirea unui act pedepsibil, calificat drept infracțiune în dreptul național, sau a făcut obiectul unei condamnări penale pentru un asemenea act nu poate justifica, în sine, considerarea acestui resortisant ca prezentând un risc pentru ordinea publică în sensul articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115.
- 51 Trebuie să se precizeze totuși că un stat membru poate constata existența unui risc pentru ordinea publică în cazul unei condamnări penale, chiar dacă aceasta nu a devenit definitivă, atunci când condamnarea respectivă, privită împreună cu alte circumstanțe referitoare la situația persoanei vizate, justifică o asemenea constatare. Faptul că o condamnare penală nu este definitivă nu se opune, așadar, posibilității ca un stat membru să se prevaleze de derogarea prevăzută la articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115. Astfel, după cum a arătat avocatul general la punctul 65 din concluzii, o asemenea condiție nu are niciun temei în textul acestei directive și ar fi contrară obiectivului urmărit prin articolul 7 din aceasta din urmă care constă în stabilirea unui termen specific pentru plecarea voluntară, întrucât ar exista riscul ca termenul prevăzut în acest scop să fie depășit în numeroase cazuri ca urmare a duratei procedurilor judiciare naționale.
- 52 În plus, simpla suspiciune că un resortisant al unei țări terțe a săvârșit un act pedepsibil, calificat drept infracțiune în dreptul național, poate să întemeieze, împreună cu alte elemente referitoare la cazul particular, constatarea privind existența unui risc pentru ordinea publică în sensul articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115, întrucât, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 48 din prezenta hotărâre, statele membre rămân în principal libere să stabilească cerințele noțiunii de ordine publică în conformitate cu nevoile lor naționale și întrucât nici articolul 7 din această directivă și nici vreo altă dispoziție a acesteia nu permit să se considere că o condamnare penală este necesară în această privință.

- 53 Prin urmare, în speță, revine instanței de trimitere sarcina să verifice dacă, astfel cum pare să rezulte din dosarul de care dispune Curtea, aprecierile făcute de Staatssecretaris în cazul domnilor Zh. și O., potrivit cărora aceștia din urmă reprezentau fiecare un pericol pentru ordinea publică a Țărilor de Jos, se întemeiau, în cazul domnului Zh., pe unicul motiv că acesta a fost condamnat pentru săvârșirea unui act pedepsibil, calificat drept infracțiune în dreptul olandez, iar în cazul domnului O., pe unicul motiv că era suspectat de săvârșirea unui asemenea act.
- 54 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 trebuie interpretat în sensul că se opune unei practici naționale potrivit căreia un resortisant al unei țări terțe, care se află în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru, este considerat ca prezentând un risc pentru ordinea publică în sensul acestei dispoziții, numai pentru motivul că acest resortisant este suspectat de săvârșirea unui act pedepsibil, calificat drept infracțiune în dreptul național, sau a făcut obiectul unei condamnări penale pentru un asemenea act.

Cu privire la a doua întrebare

- 55 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 trebuie interpretat în sensul că, în cazul unui resortisant al unei țări terțe, aflat în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru, care este suspectat de săvârșirea unui act pedepsibil, calificat drept infracțiune în dreptul național, sau care a făcut obiectul unei condamnări penale pentru un asemenea act, alte elemente precum natura și gravitatea acestui act, timpul scurs de la săvârșirea actului, precum și circumstanța că acest resortisant era pe punctul de a părăsi teritoriul acestui stat membru la momentul interpelării sale de către autoritățile naționale pot fi relevante în cadrul aprecierii aspectului dacă resortisantul respectiv prezintă un risc pentru ordinea publică în sensul dispoziției menționate.
- 56 Trebuie arătat de la bun început că elementele relevante pentru a stabili dacă există un risc pentru ordinea publică în sensul articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 nu sunt în mod substanțial aceleași precum cele care sunt relevante pentru aprecierea existenței unui risc de sustragere în sensul acestei dispoziții, noțiunea „risc de sustragere” fiind distinctă de noțiunea „risc pentru ordinea publică” (în ceea ce privește noțiunea „risc de sustragere” în sensul dispoziției menționate, a se vedea în special Hotărârea Mahdi, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, punctele 65-74).
- 57 Apoi, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 50 din prezenta hotărâre, în cadrul aprecierii noțiunii „risc pentru ordinea publică” în sensul articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115, trebuie efectuată o apreciere de la caz la caz pentru a verifica dacă comportamentul personal al resortisantului vizat constituie un risc real și actual pentru ordinea publică a statului membru în cauză.
- 58 Deși este adevărat că articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 nu este formulat în mod identic în toate versiunile lingvistice, dat fiind că unele versiuni utilizează termenul „pericol”, în timp ce altele utilizează termenul „risc”, este necesar, în orice caz, ținând seama de sensul obișnuit al termenilor „pericol” și „risc” în limbajul curent și în lumina contextului în care sunt utilizați și de obiectivele urmărite de reglementarea din care fac parte, astfel cum sunt evocate la punctele 43-49 din prezenta hotărâre, ca acești termeni să fie înțeleși în sensul de amenințare.
- 59 Pe de altă parte, o apreciere specifică a intereselor inerente protejării cerințelor de ordine publică în sensul articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 nu este în mod necesar identică cu aprecierile care stau la baza condamnării penale (a se vedea prin analogie Hotărârea Bouchereau, 30/77, EU:C:1977:172, punctul 27).

- 60 În aceste condiții, trebuie să se considere că noțiunea „risc pentru ordinea publică”, astfel cum este prevăzută la articolul 7 alineatul (4) din directiva menționată, presupune, în orice caz, pe lângă tulburarea ordinii sociale pe care o reprezintă orice încălcare a legii, existența unei amenințări reale, actuale și suficient de grave la adresa unui interes fundamental al societății (a se vedea prin analogie Hotărârea Gaydarov, C-430/10, EU:C:2011:749, punctul 33 și jurisprudența citată).
- 61 Reiese că, în cadrul aprecierii acestei noțiuni, este relevant orice element de fapt sau de drept referitor la situația resortisantului vizat al unei țări terțe care poate să lămurească problema dacă comportamentul personal al acestuia constituie o astfel de amenințare.
- 62 În consecință, în cazul unui resortisant care este suspectat de săvârșirea unui act pedepsibil, calificat drept infracțiune în dreptul național, sau care a făcut obiectul unei condamnări penale pentru un asemenea act, printre elementele relevante în această privință figurează natura și gravitatea acestui act, precum și timpul scurs de la săvârșirea actului.
- 63 Pe de altă parte, în speță, din dosarul transmis Curții reiese că domnul Zh. era în tranzit către Canada la momentul interpelării sale de către autoritățile olandeze. Circumstanța că acesta era pe punctul de a părăsi teritoriul Regatului Țărilor de Jos la momentul arestării sale poate fi relevantă pentru a stabili dacă reprezenta, la data adoptării deciziei de returnare împotriva sa, un pericol pentru ordinea publică a acestui stat membru, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere. În această privință, este de competența acesteia din urmă să aprecieze orice element factual și în special să evalueze ponderea care trebuie atribuită circumstanței menționate în contextul cauzei cu care este sesizată.
- 64 În cazul domnului O., din cererea de decizie preliminară reiese că Staatssecretaris nu dispunea de niciun înscris care să susțină săvârșirea faptei de rele tratamente imputate persoanei interesate. Această circumstanță este relevantă pentru aprecierea aspectului dacă persoana interesată prezenta un risc pentru ordinea publică în sensul articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115, întrucât circumstanța menționată privește fiabilitatea suspiciunii referitoare la actul imputat domnului O. și poate, în consecință, să lămurească problema dacă comportamentul personal al acestuia reprezenta un pericol pentru ordinea publică a Țărilor de Jos la momentul adoptării deciziei de returnare împotriva sa.
- 65 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 trebuie interpretat în sensul că, în cazul unui resortisant al unei țări terțe, aflat în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru și care este suspectat de săvârșirea unui act pedepsibil, calificat drept infracțiune în dreptul național, sau care a făcut obiectul unei condamnări penale pentru un asemenea act, alte elemente precum natura și gravitatea acestui act, timpul scurs de la săvârșirea actului, precum și circumstanța că acest resortisant era pe punctul de a părăsi teritoriul acestui stat membru la momentul interpelării sale de către autoritățile naționale pot fi relevante în cadrul aprecierii aspectului dacă resortisantul respectiv prezintă un risc pentru ordinea publică în sensul dispoziției menționate. În cadrul acestei aprecieri, prezintă de asemenea relevanță, dacă este cazul, orice element care privește fiabilitatea suspiciunii referitoare la infracțiunea imputată resortisantului vizat al unei țări terțe.

Cu privire la a treia întrebare

- 66 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 trebuie interpretat în sensul că recurgerea la posibilitatea, oferită de această dispoziție, de a nu se acorda un termen pentru plecarea voluntară atunci când resortisantul unei țări terțe prezintă un risc pentru ordinea publică necesită o nouă examinare a elementelor care au fost deja analizate pentru a constata existența acestui risc.

- 67 În speță, guvernul olandez explică că, în practică, constatarea unui pericol pentru ordinea publică constituie, în general, un motiv pentru autoritățile naționale competente de a nu acorda resortisantului vizat un termen pentru plecarea voluntară, dar că autoritățile menționate se pot îndepărta de la această regulă în cazul în care circumstanțele specifice ale cauzei justifică acest lucru, caz în care se acordă un termen de 28 de zile.
- 68 Trebuie, mai întâi, să se sublinieze că articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 prevede că statele membre „pot să nu acorde un termen pentru plecarea voluntară sau pot să acorde o perioadă mai scurtă de șapte zile”, fără a preciza însă modul în care trebuie efectuată această alegere.
- 69 Apoi, astfel cum a statuat deja Curtea, din dreptul de a fi ascultat înainte de adoptarea unei decizii de returnare decurge obligația autorităților naționale competente de a permite persoanei interesate să își exprime punctul de vedere cu privire la modalitățile returnării sale, și anume termenul de plecare și caracterul voluntar sau obligatoriu al returnării (a se vedea Hotărârea Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, punctul 51). Pe de altă parte, după cum reiese din considerentele (2), (6), (11) și (24) ale Directivei 2008/115, precum și din articolul 5 din aceasta, în conformitate cu principiile generale ale dreptului Uniunii, inclusiv cel al proporționalității, deciziile luate în temeiul acestei directive ar trebui adoptate de la caz la caz și ținând seama în mod corespunzător de drepturile fundamentale ale persoanei vizate.
- 70 Din considerațiile care precedă rezultă că un stat membru nu poate în mod automat să nu acorde, pe cale normativă sau prin practică, un termen pentru plecarea voluntară în cazul în care persoana vizată prezintă un risc pentru ordinea publică. Exercițarea corectă a posibilității prevăzute în acest scop la articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 impune verificarea de la caz la caz a aspectului dacă neacordarea unui asemenea termen ar fi compatibilă cu drepturile fundamentale ale acestei persoane.
- 71 Revine instanței de trimitere sarcina să examineze în ce măsură procedura de returnare în vigoare în Țările de Jos este conformă cu cerințele prezentate la punctul anterior din prezenta hotărâre.
- 72 În sfârșit, deși, astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 47 din prezenta hotărâre, statele membre sunt, în principiu, obligate să acorde un termen pentru plecarea voluntară resortisanților țărilor terțe care fac obiectul unei decizii de returnare în temeiul articolului 6 din Directiva 2008/115, în scopul de a asigura respectarea drepturilor fundamentale ale acestor resortisanți cu ocazia punerii în aplicare a unei asemenea decizii, din modul de redactare a articolului 7 alineatul (4) din această directivă, precum și din economia generală a acestui articol reiese totuși că derogarea prevăzută la alineatul (4) menționat vizează în egală măsură să permită statului membru în cauză asigurarea respectării ordinii sale publice.
- 73 În consecință, atunci când se dovedește, pe baza examinării ale cărei cerințe au fost precizate în cadrul primei și al celei de a doua întrebări preliminare, că persoana interesată prezintă un risc real și actual pentru ordinea publică, articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 prevede posibilitatea neacordării unui termen pentru plecarea voluntară persoanei interesate. Această facultate este consecința existenței acestui risc și poate, așadar, cu condiția respectării principiilor generale ale dreptului Uniunii și a drepturilor fundamentale ale persoanei interesate, să fie utilizată de statul membru în cauză, fără a fi necesară efectuarea unei noi examinări a elementelor care au fost reținute ca relevante pentru a constata existența riscului respectiv.
- 74 În aceste condiții, statul membru în cauză poate să țină seama de elementele menționate care pot fi îndeosebi relevante în cadrul evaluării de către acest stat membru a necesității de a se acorda un termen pentru plecarea voluntară mai scurt de șapte zile.
- 75 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a treia întrebare că articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 trebuie interpretat în sensul că recurgerea la posibilitatea, oferită de această dispoziție, de a nu se acorda un termen pentru plecarea voluntară atunci când resortisantul

unei țări terțe prezintă un risc pentru ordinea publică nu necesită o nouă examinare a elementelor care au fost deja analizate pentru a constata existența acestui risc. Totuși, orice reglementare sau orice practică a unui stat membru în materie trebuie să garanteze verificarea de la caz la caz a aspectului dacă neacordarea unui termen pentru plecarea voluntară este compatibilă cu drepturile fundamentale ale resortisantului respectiv.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 76 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

- 1) **Articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală trebuie interpretat în sensul că se opune unei practici naționale potrivit căreia un resortisant al unei țări terțe, care se află în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru, este considerat ca prezentând un risc pentru ordinea publică în sensul acestei dispoziții, numai pentru motivul că acest resortisant este suspectat de săvârșirea unui act pedepsibil, calificat drept infracțiune în dreptul național, sau a făcut obiectul unei condamnări penale pentru un asemenea act.**
- 2) **Articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 trebuie interpretat în sensul că, în cazul unui resortisant al unei țări terțe, aflat în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru și care este suspectat de săvârșirea unui act pedepsibil, calificat drept infracțiune în dreptul național, sau care a făcut obiectul unei condamnări penale pentru un asemenea act, alte elemente precum natura și gravitatea acestui act, timpul scurs de la săvârșirea actului, precum și circumstanța că acest resortisant era pe punctul de a părăsi teritoriul acestui stat membru la momentul interpelării sale de către autoritățile naționale pot fi relevante în cadrul aprecierii aspectului dacă resortisantul respectiv prezintă un risc pentru ordinea publică în sensul dispoziției menționate. În cadrul acestei aprecieri, prezintă de asemenea relevanță, dacă este cazul, orice element care privește fiabilitatea suspiciunii referitoare la infracțiunea imputată resortisantului vizat al unei țări terțe.**
- 3) **Articolul 7 alineatul (4) din Directiva 2008/115 trebuie interpretat în sensul că recurgerea la posibilitatea, oferită de această dispoziție, de a nu se acorda un termen pentru plecarea voluntară atunci când resortisantul unei țări terțe prezintă un risc pentru ordinea publică nu necesită o nouă examinare a elementelor care au fost deja analizate pentru a constata existența acestui risc. Totuși, orice reglementare sau orice practică a unui stat membru în materie trebuie să garanteze verificarea de la caz la caz a aspectului dacă neacordarea unui termen pentru plecarea voluntară este compatibilă cu drepturile fundamentale ale resortisantului respectiv.**

Semnături